

Płużnica [UTM: CA19], 14.05.2008, 2 exx., leg. ZCh.;
 Warmatowice [UTM: CA19], 22.05.2006, 1 ex., leg. ZCh.;
 Kozłów [UTM: CA27], 17.05.2008, 1 ex., leg. ZCh.;
 Rachowice [UTM: CA27], 13.05.2008, 5 exx., leg. ZCh.;
 Woszczyce ad Żory [UTM: CA34], 25.06.2010, 1 ex., leg. LK.;
 Łabędy [UTM: CA37], 12.07.2002, 1 ex., leg. TB.;
 Ruda Śląska [UTM: CA56], 05.05.2010, 2 exx. ex cult., leg. TBz.;
 Katowice-Murcki [UTM: CA66], 05.06.2013, 1 ex., leg. LKa.;
 Świbie [UTM: CB20], 19.05.2007, 1 ex., leg. ZCh.;
 Brusiek [UTM: CB40], 13.10.2012, larwa 1 ex., leg. WS.

ZBIGNIEW CHRUL, Nadleśnictwo Rudziniec, Rudziniec
 zbigniew.chrul@katowice.lasy.gov.pl

LECH KARPIŃSKI, Uniwersytet Śląski, Katowice
 lkarpinski@us.edu.pl

WOJCIECH T. SZCZEPAŃSKI, Uniwersytet Śląski, Katowice
 wszczepanski@us.edu.pl

Ponowne stwierdzenie *Phylloidesma ilicifolia* (LINNAEUS, 1758) (Lepidoptera: Lasiocampidae) na Górnym Śląsku

Another recording of *Phylloidesma ilicifolia* (LINNAEUS, 1758) in the Upper Silesia
 (Lepidoptera: Lasiocampidae)

Barczatka borówczanka *Phylloidesma ilicifolia* (L.) jest gatunkiem znanym z niemal całej Europy jednak występuje lokalnie i wyspowo (KARSHOLT & RAZOWSKI 1996. The Lepidoptera of Europe. A distributional checklist. Apollo Books. Stenstrup: 380 pp.). W Polsce ostatnie notowania pochodzą z XX w. i dotyczą Puszczy Białowieskiej, Puszczy Dulowskiej oraz Pogórza Przemyskiego (OLEKSA 2004. *Phylloidesma ilicifolia*. [In:] GŁOWAĆIŃSKI Z., NOWACKI J. (Eds.), *Polska czerwona księga zwierząt*. Bezkręgowce. Kraków-Poznań: 235–236). Na przełomie XIX i XX wieku gatunek ten był podawany również z terenów Śląska (ROMANISZYN 1929. [In:] Fauna motyli Polski I. *Prace monograficzne Komisji Fizjograficznej PAU*. Kraków 6: 552 pp). Na Górnym Śląsku motyl ten był wykazany z Raciborza, Lublińca, Tarnowskich Gór, Murcek k. Katowic i okolic Zabrza (WOLF 1927. Die Großschmetterlinge Schlesiens. Breslau 2: 95–96), zaś H. RAEBEL (1931. Die Großschmetterlinge der oberschlesischen Hügellandes. *Beuthener Abhandlungen zur oberschlesischen Heimatforschung*. Beuthen 1: 30) dodatkowo podaje go z Bytomia i Brzezinki.

Phyllodesma ilicifolia (L.) została umieszczona w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt – Bezkręgowce z kategorią CR – gatunek skrajnie narażony na wyginięcie, jednocześnie nie należy do gatunków objętych ochroną prawną.

Nowe stanowisko:

Górny Śląsk: obszar leśny pomiędzy miejscowościami Tworóg i Brusiek (UTM CB 40), teren po zrębie zupełnym; w siedlisku boru świeżego. W dniu 10 V 2013 na krzewinkach borówki czarnej *Vaccinium myrtillus* (L.) znaleziono jeden okaz samicy, składającej jaja. W warunkach domowych otrzymano około 30 jaj. Pierwsze gąsienice pojawiły się 20 V 2013. Karmiono je liśćmi borówki czarnej. Po około pięciu tygodniach gąsienice dorosły i rozpoczęły tworzenie kokonów. Poczwarki przetrzymywane są obecnie w warunkach przypominających naturalne.

TOMASZ BIWO, Pyskowice

baiwo1@wp.pl

TADEUSZ BZIUK, Ruda Śląska

tadeusz.bziuk@poczta.fm

Nowe dane dotyczące rozmieszczenia *Phengaris* (= *Maculinea*) *arion* (LINNAEUS, 1758) w Polsce (Dolny Śląsk, Sudety)

New data on the occurrence of *Phengaris* (= *Maculinea*) *arion* (LINNAEUS, 1758) in Poland (Lower Silesia, Sudety Mts.)

Phengaris arion (L.) to myrmekofilny gatunek modraszka, ustępujący ze swoich stanowisk w całej Europie. Dawniej występował na całym obszarze Polski (WOLF 1928. Die Großschmetterlinge Schlesiens. Breslau 2: 333 pp.; ROMANISZYN 1929. [In:] Fauna motyli Polski I. Prace monograficzne Komisji Fizjograficznej PAU. Kraków 6: 552 pp.). W Polsce obecnie zachodnia granica zasięgu gatunku przebiega od Pojezierza Suwalskiego przez okolice Warszawy i Łodzi aż po Góry Śląsk (BUSZKO 1997. Atlas rozmieszczenia motyli dziennych w Polsce 1986-1995. Toruń: 170 pp.; BUSZKO, MASŁOWSKI 2008. Motyle dzienne Polski. Nowy Sącz: 274 pp.; WARECKI 2010. Motyle dzienne Polski – Atlas bionomii. Nowy Sącz: 132 pp.).

Literatura z ostatnich lat nie podaje *Phengaris arion* z zachodniej części kraju. Był on jednak obserwowany w miejscowości Bielawa [UTM: XS11], trzykrotnie w ostanich latach: 13.07.2009, 1 ♂, 02.08.2011, 1 ♀ i 30.07.2012, 1 ♂, na jednym stanowisku, na zboczu wzgórza (500 m n.p.m.) o wystawie wschodniej i południowej, porośniętym macierzanką *Thymus* sp. i innymi roślinami kserotermicznymi. *P. arion* był również widziany na jednym z osiedli w Wałbrzychu w 1976 r., w liczbie 10-15 imagines (B. SOUREK, inf.ustna). W *Polskiej czerwonej księdze zwierząt* (BUSZKO 2004). *Maculinea*